

มะเขือเทศ

ศักยภาพ/จุดเด่นฯ	ปัญหา/ข้อจำกัด	แนวทางพัฒนา/แก้ไข
<p>1. มะเขือเทศมีความหลากหลายของสายพันธุ์ ทั้งพันธุ์พื้นเมือง และพันธุ์ปรับปรุงลูกผสม สามารถเลือกพันธุ์ที่เหมาะสมต่อสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันของประเทศไทย และเหมาะสมต่อการนำไปใช้ ทั้งรับประทานสด และนำไปแปรรูป</p> <p>2. มะเขือเทศสามารถเพิ่มมูลค่าจากการแปรรูป และสามารถแปรรูปได้หลากหลาย</p> <p>3. มีโรงงานรับผลิตมะเขือเทศอุตสาหกรรมใกล้กับแหล่งปลูก</p> <p>4. การบริโภคมะเขือเทศในประเทศไทยมีความต้องการเพิ่มสูงขึ้น รวมทั้งพฤติกรรมบริโภคมะเขือเทศบางชนิดที่เปลี่ยนแปลงเป็นการทานในรูปแบบอาหารว่างเช่นเดียวกับผลไม้อื่นๆ</p>	<p>1. เป็นพืชที่มีโรคและแมลงเข้าทำลายมาก เนื่องจากเป็นพืชที่สามารถเพราะปลูกได้ทั้งปี โรคที่สำคัญได้แก่โรคเหี่ยวเหี่ยว โรคใบไหม้ โรคผลเน่า และมีแมลงเข้าทำลายได้ตลอดอายุการปลูก</p> <p>2. การปลูกมะเขือเทศมีข้อจำกัดในเรื่องของสภาพแวดล้อมและภูมิอากาศ ทำให้มะเขือเทศปลูกได้ดีในบางฤดูกาลและบางพื้นที่เท่านั้น หากสภาพแวดล้อมและภูมิอากาศ ไม่เหมาะสมจะทำให้เกิดการระบาดของโรคและแมลง ต้องดูแลรักษาเป็นอย่างดีทำให้ต้นทุนการผลิตสูง ทำให้คนไทยบริโภคมะเขือเทศสดและแปรรูปจากต่างประเทศเพิ่มสูงขึ้น</p> <p>3. ค่าจ้างแรงงานสูง และเกษตรกรไม่มีเงินทุนมากพอที่จะจ้างแรงงานเพิ่ม</p> <p>4. การตลาด สำหรับมะเขือเทศบริโภคสดในปัจจุบันตลาดจำหน่ายยังมีน้อย ขาดการกระจายผลผลิตสู่ตลาดอื่นๆ และมะเขือเทศโรงงาน มีการผูกขาดการซื้อขายกับโรงงานที่เซ็นสัญญา</p> <p>5. ปัญหาราคามะเขือเทศตกต่ำ เพราะผลผลิตออกมาปริมาณมากกว่าความต้องการของตลาดและโรงงานที่รับซื้อ ทำให้ราคามักผันไม่เป็นไปตามสัญญาซื้อขายล่วงหน้าและไม่สามารถกำหนดราคาผลผลิตได้เอง</p> <p>6. เกษตรกรที่ปลูกมะเขือเทศส่วนใหญ่ไม่ได้ปฏิบัติตามการบวรการ การผลิตเกษตรดีที่เหมาะสม (GAP) เนื่องจากเกษตรกรเห็นว่าไม่มีแนววิธีการปฏิบัติที่ยุ่งยาก และมีพื้นที่การผลิตจำนวนมาก</p>	<p>1. การถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตที่เหมาะสม ด้านการจัดการระบบการผลิตเพื่อความปลอดภัย จะทำให้เกษตรกรใช้สารเคมีอย่างมีประสิทธิภาพ ลดต้นทุนการผลิต และได้ผลผลิตที่มีคุณภาพและปลอดภัย</p> <p>2. การรวมตัวของกลุ่มผู้ปลูกมะเขือเทศ เพื่อต่อรองราคากับบริษัท</p> <p>3. สนับสนุนจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปผลผลิตมะเขือเทศ เช่น ซอสมะเขือเทศ หรือน้ำมะเขือเทศ</p> <p>4. วางแผนการผลิตมะเขือเทศรับประทานสดให้ผลผลิตออกมาสู่ตลาดได้อย่างต่อเนื่อง (นอกฤดูกาล) ควบคู่กับการผลิตเพื่อส่งเข้าโรงงานเนื่องจากมะเขือเทศรับประทานสดจะมีราคาดีกว่าการขายเข้าสู่โรงงาน</p> <p>5. คัดเลือกสายพันธุ์ที่เหมาะสมกับฤดูกาลและภูมิภาคต่างๆ ในประเทศเพื่อเป็นแนวทางให้เกษตรกรเลือกปลูกมะเขือเทศที่เหมาะสมกับพื้นที่ได้มากขึ้น</p>

ชื่อไทย : มะเขือเทศ

ชื่อสามัญ/ชื่ออังกฤษ : tomato

ชื่อวิทยาศาสตร์

Lycopersicon esculentum Mill.

เรียบเรียงโดย

น.ส.จุฑามาศ รุ่งเกรียงสิทธิ์

นักวิชาการเกษตรชำนาญการ

แหล่งผลิต

ภาคเหนือ ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ เชียงราย ตาก พะเยา แม่ฮ่องสอน

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดบึงกาฬ หนองคาย สกลนคร นครพนม นครราชสีมา กาฬสินธุ์ อุบลราชธานี

ภาคกลาง ได้แก่ จังหวัดสระบุรี

ภาคตะวันออก ได้แก่ จังหวัดเพชรบุรี นครปฐม

ภาคใต้ ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

จังหวัดที่ปลูกมาก สกลนคร นครพนม แม่ฮ่องสอน

สถิติการผลิต

	ปี 57	ปี 58	ปี 59
จำนวนผู้ปลูก(ราย)	7,457	6,390	6,065
พื้นที่ปลูก (ไร่)	26,969.5	31,172.25	26,146
พื้นที่เก็บเกี่ยว (ไร่)	15,280	12,926	16,207
ผลผลิตเฉลี่ย(กก./ไร่)	4,799.36	4,957	494,528
ผลผลิตรวม(ตัน)	73,334.23	64,080.5	73,384.99
ที่มา :	ข้อมูลรายงานภาวะการผลิตพืชจาก ศูนย์สารสนเทศ กรมส่งเสริมการเกษตร		

ต้นทุน / ผลตอบแทน
ต้นทุน (ปี 2557 : บาท/ไร่) 1.ค่าปัจจัยการผลิต (เมล็ดพันธุ์ ปุ๋ยต่างๆ เป็นต้น) 3,245 บาท 2.ค่าแรงงาน (เตรียมดิน การปลูก และ เก็บเกี่ยว) 8,470 บาท รวมเป็นเงิน 11,715 บาท
ผลตอบแทน (บาท/ไร่) 32,000 บาท ผลผลิตต่อไร่ (กก.) 4,000 กก.

ฤดูการผลิต											
ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
← เก็บเกี่ยวมะเขือเทศโรงงาน						← เก็บเกี่ยวมะเขือเทศบริโภคผลสด →					

ราคาขายส่งเฉลี่ย (บาท/กิโลกรัม)												
ปี	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
2557	30.32	20.06	23.19	27.53	26.62	38.96	57.9	51.45	31.43	28.68	26.93	33.84
2558	32.94	25.28	22.82	27.61	42.68	36.04	36.55	48.78	48.89	486.97	33.17	36.74
2559	38	31.6	29.4	26.3	35.9	56	42.1	39.9	34.9	38.2	49.8	45.8
ข้อมูล : ตลาดสี่มุมเมือง												

ส่งออก	ข้อได้เปรียบเสียเปรียบสินค้าไทย	นำเข้า
ปี จำนวน(ตัน) มูลค่า(ล้านบาท) 2557 6,581.2 281.1 2558 7,949.1 306.33 2559 8,020.55 326.17	ได้เปรียบ มะเขือเทศสดมีความหลากหลายของสายพันธุ์ และมีการนำไปใช้ประโยชน์ที่หลากหลาย เสียเปรียบ มีฤดูกาลผลิตที่เหมาะสมจำกัด ต้นทุนการผลิตสูง	ปี จำนวน(ตัน) มูลค่า(ล้านบาท) 2557 17,485.2 658.96 2558 23,707.3 848.367 2559 22,942.7 732.61
ประเทศคู่ค้าของไทย (ส่งออก) ในปี 2559 ประเทศไทยส่งออกขอสมะเขือเทศชนิดชิ้นและขอสมะเขือเทศอื่นๆ มากเป็นอันดับ 1 จำนวน 4,553.3 ตัน มูลค่า 240.18 ล้านบาท โดยส่งให้ประเทศเวียดนาม เขมร ลาว ญี่ปุ่นและออสเตรเลีย เป็นส่วนใหญ่	ประเทศผู้ผลิตสำคัญของโลก ได้แก่ สาธารณรัฐประชาชนจีน อินเดีย สหรัฐอเมริกา	ประเทศคู่ค้าของไทย (นำเข้า) ในปี 2559 ประเทศไทยนำเข้ามะเขือเทศปรุงแต่งที่มีลักษณะเป็นเพสต์ มากเป็นอันดับ 1 จำนวน 17,485.12 ตัน มูลค่า 538.03 ล้านบาท โดยนำเข้าจากประเทศออสเตรเลีย สาธารณรัฐประชาชนจีน เป็นส่วนใหญ่